

III. O nároku proti státu na náhradu škody, kterou zavinily státní finanční úřady nesprávným postupem ve věci vrácení záruční listiny, složené k zajištění pohledávky státu z uvěřené daně z lihu, jsou příslušny rozhodovati řádné soudy.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 12. prosince 1927, čís. 470 z r. 1927.)

Firma »Ústredny liehovar ako družstvo v B. na Slovensku« podala dne 21. listopadu 1924 u zemského civilního soudu v Praze proti československému eráru žalobu o zaplacení částky 17.143 Kč 89 h s přísl. z titulu náhrady škody, jež jí byla udánlivě způsobena tím, že finanční úřady státní zadržely jí bezprávně záruční listinu, kterou firma složila k zajištění pohledávky státu týkající se uvěřené daně z lihu. Zemský civilní soud v Praze odmítl usnesením ze dne 23. února 1925 tuto žalobu pro nepřipustnost pořadu práva. Vrchní zemský soud v Praze usnesením ze dne 26. března 1925 potvrdil usnesení soudu I. stolice.

Podáním de praes. 25. dubna 1925 žádala imenovaná firma u generálního ředitelství pro Slovensko v Bratislavě, by jí byla vyplacena svrchu zmíněná částka jako náhrada škody, a to z týchž důvodů, jež firma uplatňovala v žalobě. Tato žádost byla zamítnuta výnosem finančního ředitelství v B. ze dne 3. června 1925, a v dalším pořadí stolic správních výnosem generálního finančního ředitelství ze dne 3. února 1926. Stížnost, kterou firma podala do tohoto rozhodnutí generálního finančního ředitelství odmítl nejvyšší správní soud usnesením ze dne 11. prosince 1926, čís. 11.332 podle §§ 21 a 2 zákona o správním soudu z důvodu, že nárok firmy uplatňovaný proti státu na náhradu škody jest nárokem soukromoprávním, o němž náleží rozhodovati řádným soudům, pročez nelze naříkaný výnos pokládati za rozhodnutí úřadu správního ve smyslu § 2 zákona o správním soudu, nýbrž za pouhé prohlášení, jež učinil žalovaný úřad jménem státu jako strana. Jmenovaná firma podala po té u předsedy konfliktního senátu návrh na řešení záporného konfliktu kompetenčního, který vznikl mezi řádnými soudy a nejvyšším správním soudem.

Senát pro řešení kompetenčních konfliktů uznal, že příslušné jsou řádné soudy.

D ů v o d y:

Navrhovatelka uplatňovala iak u řádných soudů, tak u správních úřadů, resp. také ve stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu proti státu nárok na náhradu škody, kterou zavinily státní finanční úřady svým — podle tvrzení navrhovatelčina — nesprávným postupem ve věci vrácení záruční listiny, kterou navrhovatelka složila k zajištění pohledávky státu týkající se uvěřené daně z lihu. Nárok tohoto druhu jest podle právního řádu platného jak v zemích historických (srovnej §§ 1295 a 1338 všeob. obč. zákoníka) tak i podle právního řádu platného na Slovensku, i podle své právní povahy nárokem s o u k r o m o p r á v n í m. Na této právní povaze tohoto nároku

jako nároku soukromoprávního nemění nic okolnost, že onen právní poměr, který byl založen mezi navrhovatelkou — podnikatelkou lihovaru — jakožto subjektem povinným k placení daně z lihu a mezi státem, povolujícím daňový úvěr, byl poměrem rázu veřejnoprávního. Je-li nárok vznesený proti státu na náhradu škody způsobené postupem státních orgánů nárokem s o u k r o m o p r á v n í m, pak rozhodují o takovémto nároku z á s a d n ě ř á d n ě s o u d y. Tato kompetenční zásada plyne, pokud jde o země historické, z všeobecného předpisu o kompetenci řádných soudů, obsaženého v § 1 jurisdikční normy (zákon ze dne 1. srpna 1895, čís. 110 ř. zák.); pokud jde pak o Slovensko, jest tato kompetenční zásada výslovně vyjádřena v § 2 čís. 2 a 3 uh. civilního soudního řádu (zák. čl. I:1911). Z uvedené kompetenční zásady nastává v ý j i m k a potud, pokud v ý s l o v n á speciální pozitivní zákonná norma přikazuje rozhodování o určitých náhradních nárocích tohoto druhu do příslušnosti úřadů správních neb orgánů jiných. V daném případě nejde však o takovouto výjimku. Ale pak jsou k rozhodování o nároku, který navrhovatelka v daném případě proti státu uplatňovala, příslušny jediné ř á d n ě s o u d y. Otázku, který u r č i t ý řádný soud jest v ě c n ě i m í s t n ě příslušným rozhodovati o tomto nároku navrhovatelčině, nemohl se konfliktní senát ex professo vůbec zabývati, neboť řešení této otázky vymyká se z kognice konfliktního senátu, který vzhledem k §§ 3 a 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n. může v daném případě, kdy mu byl k řešení předložen záporný kompetenční konflikt mezi řádnými soudy a nejvyšším správním soudem, rozhodovati pouze otázku, zdali ve věci, o kterou ide, jsou příslušny řádné soudy v ů b e c či nejvyšší správní soud. Vzhledem k tomu nemohl konfliktní senát řešiti pak také ani otázku, zdali k rozhodování o zmíněném s o u k r o m o p r á v n í m nároku jest v první stolici příslušným zemský civilní soud v Praze podle zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., kterýžto zákon upravuje kompetenci k rozhodování o u r č i t ý c h v e ř e j n o p r á v n í c h nárocích proti státu, o nichž nerozhoduje nejvyšší správní soud podle ustanovení § 2 čís. 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n.

IV. Senát pro řešení kompetenčních konfliktů jest toliko povolán rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi řádnými soudy a správními úřady neb mezi nejvyšším správním soudem a řádnými soudy. Nutným předpokladem kompetenčního konfliktu jest totožnost nároku, o němž má býti rozhodnuto.

(Rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů ze dne 12. prosince 1927, čís. 471 z r. 1927.)

Město Ústí n./L. změnilo v roce 1907 svůj polohový plán tak, že některé staré veřejné komunikace zrušilo a nahradilo je novými. Při tom byla učiněna mezi městem a spolkem Verein für chemische und metallurgische Produktion v Ústí n. L. (zkráceně Spolek), jehož zájmům změna prospěla, úmluva, schválená v sezení obecního výboru dne 17. června 1927. Město odstoupilo Spolku ze svého a z veřejného majetku